

SUKUPUOLIVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN SEURANTA HALLITUKSEN ESITYKSISSÄ 2015

Vuonna 2004 uudistetuissa Hallituksen esityksen laatimisohjeissa (HELO) edellytetään, että esityksissä on kerrottava myös vaikutukset eri sukupuolten kannalta. Vuoden 2015 hallituksen esityksiä tarkasteltiin viisiportaisella indikaattorilla sen mukaan, miten sukupuolivaikutusten arvioinnit (suvaukset) toteutuvat niissä. Tiedot kerättiin tarkastamalla kaikki kyseisen vuoden hallituksen lakiesitykset eduskunnan verkkosivuilta. Esitykset pisteytettiin indikaattoriluvulla, joka kuvaa sukupuolivaikutusten arvioinnin toteutumisen tasoa.

Hallituksen esitys (HE) voi saada enintään 5 pistettä seuraavilla perusteilla:

YLEISET

- Otsikoitu kappale sukupuolivaikutuksista 1 p (pl otsikot yhteiskunnalliset ja muut vaikutukset, joiden alla on käsitelty sukupuolivaikutuksia)
- Esityksen kohdentuminen tai sääntelyalueen erittely sukupuolen mukaan (tämä voi olla missä tahansa kohtaa HE:tä) 1 p

A 'ON VAIKUTUKSIA'

- Esityksellä todetaan olevan sukupuolivaikutuksia 1 p
- Sukupuolivaikutuksia eritellään tarkemmin ja/tai kerrotaan mistä vaikutukset aiheutuvat 2 p

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

- Todetaan, ettei esityksellä ole sukupuolivaikutuksia 1 p
- Kerrotaan, millä perusteella näin arvioidaan olevan 2 p

Viisiportaisen indikaattorin etuna on, että se antaa enemmän painoarvoa esityksille, joissa sukupuolivaikutuksia on eritelty. Myös vaikutusten tarkemmalle erittelylle sekä perusteluille annetaan näin suurempi painoarvo. Tämä seurantamenetelmä ei aseta eri laajuisia hallituksen esityksiä eri asemaan, vaan niillä on yhtäläiset mahdollisuudet saada täydet pisteet, koska vaikutusten tarkemmasta erittelystä ja perusteluista annetaan samat pisteet riippumatta niiden pituudesta. Lisäksi esityksillä, joilla ei ole arvioitu olevan sukupuolivaikutuksia on yhtäläiset mahdollisuudet saada täydet pisteet kuin esityksillä, joilla niitä arvioidaan olevan.

Pisteytysten myötä esitykset, joissa sukupuolivaikutuksia ei ole arvioitu, mutta joissa esityksen kohdentumista tai sääntelyaluetta on eritelty sukupuolen mukaan tulevat huomioiduiksi. Viisiportaisen indikaattorin etuna on lisäksi se, että myös ne esitykset, joissa sukupuolivaikutuksia on arvioitu voivat saada pisteen esityksen kohdentumisesta tai sääntelyalueen erittelystä sukupuolen mukaan.

Tässä seurannassa huomioitiin ne esitykset, joissa vaikutuksia tai kohdentumista eriteltiin 'tasa-arvon', 'sukupuolen', 'naisten', 'miesten', 'tyttöjen ja 'poikien' kannalta. Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä tarkastelussa sukupuolten tasa-arvoa. Siten esityksiä, joissa käsiteltiin esimerkiksi vain alueellista tasa-arvoa, ei huomioitu.

Vuoden 2015 aikana annettiin yhteensä 153 hallituksen esitystä (luku ei sisällä talousarvioesityksiä). Yhteensä 20 (13,1 %) esityksessä arvioitiin sukupuolivaikutuksia tai tarkasteltiin esityksen kohdentumista tai sääntelyaluetta sukupuolen mukaan. Kategoriaan *A 'On vaikutuksia'* sisältyy 8 hallituksen esitystä ja kategoriaan *B 'Ei ole vaikutuksia'* kuuluu puolestaan 10 esitystä. Kategoriaan *C 'Esityksessä on tunnistettu sukupuolen merkitys, mutta ei ole arvioitu sukupuolivaikutuksia'* sisältyy 6 esitystä (voi sisältyä myös ryhmään A tai B).

Kategoriaan A luokiteltavista esityksistä olivat vastuussa STM (2), OKM (2), TEM (2), OM (1) ja UM (1). Kategoriaan B kuuluvista esityksistä vastuussa olivat puolestaan STM (6), LVM (1), MMM(1), OKM (1) ja YM (1). Kategoriaan C luokiteltavista esityksistä olivat vastuussa STM (3), OKM (1), VM (1) ja YM (1).

Taulukko 1. Sukupuolivaikutusten arvioinnin sisältävien hallitusten esitysten osuus kaikista hallituksen esityksistä ministeriön mukaan vuonna 2015*

Ministeriö	Hallituksen esityksiä yhteensä	Hallituksen esitykset, joissa arvioidaan sukupuolivaikutuksia	Sukupuolivaikutusten arvioinnin sisältävien esitysten osuus
LVM	17	1	5,9 %
MMM	19	1	5,3 %
OKM	19	3	15,8 %
OM	12	1	8,3 %
PM	1	0	0,0 %
SM	3	0	0,0 %
STM	28	9	32,1 %
TEM	14	2	14,3 %
UM	4	1	25,0 %
VM	28	1	3,6 %
VNK	1	0	0,0
YM	7	1	14,3 %
Yhteensä	153	20	13,1 %

*Taulukon tuloksiin on laskettu myös hallituksen esitykset, joissa on eritelty esityksen kohdentumista tai sääntelyaluetta, mutta joissa ei ole arvioitu sukupuolivaikutuksia sekä esitykset, joissa mainitaan sukupuolivaikutukset, mutta tarkempaa erittelyä ei esitetä.

Taulukko 2. Sukupuolivaikutusten arvioinnin sisältävien ja sukupuolen mukaan kohdentumista erittelevien hallitusten esitysten osuus kaikista hallituksen esityksistä ministeriön mukaan vuonna 2015

Ministeriö	Hallituksen esityksiä yhteensä	A 'On vaikutuksia'	B 'Ei ole vaikutuksia'	C 'Esityksessä on tunnistettu sukupuolen merkitys, mutta ei ole arvioitu sukupuolivaikutuksia'	Sukupuolivaikutusten arvioinnin tai esityksen sukupuolen mukaisen kohdentumisen erittelyn sisältävien esitysten osuus
LVM	17	0	1	0	0,0 %
MMM	19	0	1	0	0,0 %
OKM	19	2	1	0	10,5 % (2)
OM	12	1	0	0	8,3 % (1)
PM	1	0	0	0	0,0 %
SM	3	0	0	0	0,0 %
STM	28	3	6	1	25,0 % (7)
TEM	14	2	0	0	7,1 % (1)
UM	4	1	0	0	25,0 % (1)
VM	28	0	0	1	3,6 % (1)
VNK	1	0	0	0	0,0 %
YM	7	0	1	0	0,0 %
Yhteensä	153	9	10	2	8,5 % (13)

Taulukko 3. Seurantatiedot ministeriöiden mukaan 2015*

Ministeriö	5p	4p	3p	2p	1p
LVM			1		
MMM			1		
OKM	1			1	1
OM	1				
PM					
SM					
STM	3	3			3
TEM		1		1	
UM		1			
VM					1
VNK					
YM					1
Yhteensä	5	5	2	2	6

*Taulukon tuloksiin on laskettu myös hallituksen esitykset, joissa on eritelty esityksen kohdentumista tai sääntelyaluetta, mutta joissa ei ole arvioitu sukupuolivaikutuksia.

LIITE: Hallituksen esitykset, joissa on arvioitu sukupuolivaikutuksia tai tunnistettu sukupuolen merkitys

5 pistettä saaneet esitykset

A 'ON VAIKUTUKSIA'

[HE 16/2015](#) STM

[Hallituksen esitys eduskunnalle työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi](#)

[HE 66/2015](#) OM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi esitutkintalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi](#)

[HE 80/2015](#) OKM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi varhaiskasvatuslain sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta](#)

YLEISET

- Otsikoitu kappale sukupuolivaikutuksista 1 p
- Esityksen kohdentuminen tai sääntelyalueen erittely sukupuolen mukaan 1 p

A 'ON VAIKUTUKSIA'

- Esityksellä todetaan olevan sukupuolivaikutuksia 1 p
- Sukupuolivaikutuksia eritellään tarkemmin ja/tai kerrotaan mistä vaikutukset aiheutuvat 2 p

Yhteensä 5 p

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

[HE 70/2015](#) STM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lapsilisälain ja elatustukilain 4 §:n muuttamisesta](#)

[HE 123/2015](#) STM

[Hallituksen esitys eduskunnalle liikennevakuutuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi](#)

YLEISET

- Otsikoitu kappale sukupuolivaikutuksista 1 p
- Esityksen kohdentuminen tai sääntelyalueen erittely sukupuolen mukaan (tämä voi olla missä tahansa kohtaa HE:tä) 1 p

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

- Todetaan, ettei esityksellä ole sukupuolivaikutuksia 1 p
- Kerrotaan, millä perusteella näin arvioidaan olevan 2 p

Yhteensä: 5 p

4 pistettä saaneet esitykset

A 'ON VAIKUTUKSIA'

HE 49/2015 STM

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Vankiterveydenhuollon yksiköstä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

HE 135/2015 UM

Hallituksen esitys eduskunnalle Argentiinan, Brasilian, Israelin, Serbian ja Vietnamin kanssa diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisissä järjestöissä

HE 145/2015 TEM

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuosilomalain, merimiesten vuosilomalain ja sairausvakuutuslain muuttamisesta

YLEISET

- Esityksen kohdentuminen tai sääntelyalueen erittely sukupuolen mukaan 1 p

A 'ON VAIKUTUKSIA'

- Esityksellä todetaan olevan sukupuolivaikutuksia 1 p
- Sukupuolivaikutuksia eritellään tarkemmin ja/tai kerrotaan mistä vaikutukset aiheutuvat 2 p

Yhteensä 4 p

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

HE 105/2015 STM

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

HE 106/2015 STM

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

YLEISET

- Esityksen kohdentuminen tai sääntelyalueen erittely sukupuolen mukaan (tämä voi olla missä tahansa kohtaa HE:tä) 1 p

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

- Todetaan, ettei esityksellä ole sukupuolivaikutuksia 1 p
- Kerrotaan, millä perusteella näin arvioidaan olevan 2 p

Yhteensä: 4 p

3 pistettä saaneet esitykset

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

[HE 69/2015](#) LVM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ilmailulain muuttamisesta](#)

[HE 132/2015](#) MMM

[Hallituksen esitys eduskunnalle Metsähallituksen uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi](#)

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

- Todetaan, ettei esityksellä ole sukupuolivaikutuksia 1 p
- Kerrotaan, millä perusteella näin arvioidaan olevan 2 p

Yhteensä: 3 p

2 pistettä saaneet esitykset

A 'ON VAIKUTUKSIA'

[HE 77/2015](#) OKM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta](#)

[HE 91/2015](#) TEM

[Hallituksen esitys eduskunnalle Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä](#)

YLEISET

- Esityksen kohdentuminen tai sääntelyalueen erittely sukupuolen mukaan 1 p

A 'ON VAIKUTUKSIA'

- Esityksellä todetaan olevan sukupuolivaikutuksia 1 p

Yhteensä 2 p

C ' ESITYKSESSÄ ON TUNNISTETTU SUKUPUOLEN MERKITYS, MUTTA EI OLE ARVIOITU SUKUPUOLIVAIKUTUKSIA '

[HE 36/2015](#) VM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta](#)

[HE 112/2015](#) STM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulain ja turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamisesta](#)

YLEISET

- Esityksen kohdentuminen tai sääntelyalueen erittely sukupuolen mukaan 1 p

Yhteensä 1 p

1 pisteen saaneet esitykset

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

[HE 63/2015](#) OKM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta](#)

[HE 97/2015](#) STM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi](#)

[HE 98/2015](#) STM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi](#)

[HE 114/2015](#) YM

[Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta](#)

B 'EI OLE VAIKUTUKSIA'

- Todetaan, ettei esityksellä ole sukupuolivaikutuksia 1 p

Yhteensä: 1 p

